

Kaip protas, taip ir patyrimas neleidžia mums tikėti, kad tautos dora bujotų ten, kur tikybiniai principai atmetami.
— Washington.

"DARBININKO" KAINA:
Šis kartas savaitėje... \$3.00
Pirmą sykį savaitėje... \$1.50
Iš viso apskaitoje... \$4.00
Kas savaitę metams... \$4.25
Vienas numeris... 3c.

VOL. II Metai II. Tel. 620 So. Boston. Organas Am. Lietuvių Rymo-katalikų šv. Juozapo Darbininkų Sąjungos, 242 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS. LAIKRAŠČIO (NOVEMBER) 27 d. 1917 m. No.138 320

Rytai už Lietuvos Respubliką.

**Kalėdinis Laisvės Fondas
jau įplaukė \$835.00
Generalė ataka visu frontu.**

Tautos Fondo Centro rašti-
nė neseniai persikėlė iš Chica-
gos į Brooklyną. Centro sek-
retorius P. K. Pakštas iškėlė
sumanymą Kalėdų dovanas pa-
aukoti Lietuvos nepriklausomybei
ir turi dabar progos patirti,
kad kaip kurių lietuviškų ko-
lonijų tautiškas susipratimas
labai pakilęs.

P. K. Pakštas pavadė gene-
ralę ataką visu rytiniu frontu.
Pasekmės veiks visur puikioms.
Pradžią padarė Brooklynas.
Brooklyną aukomis pralenkė
Patersonas, Patersoną pralen-
kė Newarkas, o Newarką —
Cambridge. Viso labo Kalė-
dų dovanų Tautos Fondo Cen-
trui jau įplaukė \$835.00, bet
yra ir daugiau surinktų, tik
jos į Centrą dar nepriduotos.

Didžiausį pasišventimą ro-
do apviesę darbininkai.
Jie sudaro rimčiausią laisvės
paramą. Iš jų kišenių noriai
plaukia penkinės ir dešimtinės.
Gražiausias pavyzdžius (po
\$25.00, \$20.00) ir-gi tie darbo
žmonės paduoda. Jų lupos
su pagarba mini žodžius: lais-
va demokratinė Lietuvos Res-
publika. Jie žada grįžti Lie-
tuvon ir atstatyti ją.

Ir Dieve duok, kad ir Lie-
tuvos valdyme ir tvarkyme ap-

sišvietę darbininkai užimtų
pirmiausias vietas ir paduotų
pasauliui gryniančios demo-
kratijos, pasišventimo ir tei-
sybės pavyzdį, nes jie yra
smarkiausiai Lietuvos paluo-
savimo pionieriai!

Viršminėtos kolonijos lenk-
tynių dar neužbaigė. Brook-
lynas ir Newarkas nemano nei
viens antram, nei Cambrid-
žiui pasiduoti.

O Bostonas ir Worcesteris
juda iš pat pašaknių. Daro
didžiausius prisirengimus ir a-
pie Naujus Metus stos į milži-
nų kovą už Lietuvos laisvę.

Idomu, kad Centro sekre-
torius pastebi, jog pirmon ug-
nin už Tautos laisvę eina ne
stambesnieji biznieriiai, ne pa-
siturinčioji inteligentija, o tik
paprastas lietuvis darbinin-
kas, tankiai tik pavarde te-
mokas pasirašyti. Ne su
visu pasiturinčiu luomu y-
ra blogai, bet-gi tik maža jo
dalelė pasišventimo parodo, o
didžiausia dalis tik smarkiai
prisipirta teduoda, ir tik men-
kutę auką, kad nemalonius
prašymo nusikratyti. Tam-
siausia lietuvių dalis ir-gi veik
neduoda.

GOMPERS LIKO PREZI- DENTU.

Buffalo, N. Y. lapkr. 24. —
Amerikos Darbo Federacijos
suvažiavimas jau rinko valdy-
bą. Be iždininko visi kiti val-
dybos nariai liko tie patys.
Tai prezidentu liko Samuel
Gompers, kurs per 35 metus
tai organizacijai prezidentavo.
Senasis iždininkas buvo
John B. Leamon. Dabar išrink-
tas Daniel J. Tobin, prez. In-
ternational Teamsters' and
Chauffeurs' unijos.

Naujas iždininkas užima-
mas savo urėdą pasakė:

Nuo pat karės paskelbimo
aš stengiausi pildyti norus
Gompers, prezidento Ameri-
kos Darbo Federacijos ir Wil-
sono, prezidento Suv. Valstijų.
Aš nenoriu, kad del mano po-
zicijos kiltų kokie nesusiprimi-
mai. Mūsų unijoj yra tūkstan-
čiai ir vis-gi nebuvo jokio
streiko. Mes nekirkdėme pra-
monijos laike karės. Mes ka-
riavome prieš priešininką, kur
būtų nemieliaširdingas, jei lik-
tų pergalėtoju. Mes esame ama-
tiniai unijonistai, bet pirmiau-
sia amerikoniai, ir turėtume
sutikti šiame atsitikime ant vi-
sokių pasiaukojimų. Aš esu
žmogius ir aš variau prie
to ofiso, o taip darydamas
nepapildžiau jokio pikto."

LAWRENCE, MASS.

**Rengia Lietuviams Karei-
viam pietus.**

Subatos vakare vietinis šv.
Cicilijos choras turėjo suren-
gęs savo nariams vakariene,
ant kurios buvo paduotas su-
manymas, kad vietinis choras
surengtų lietuviams karėi-
viam, kurie randasi Camp
Devens, Ayer, Mass. didelius
pietus ant Thangsgiving Day.
Tai nuomonei pritarė visų
choras ir uoliai pradėjo veik-
ti, kad tą sumanymą išpild-
žius. Pietai atsisbus poba-
nytinėje salėje 94 Bradford St.,
Lawrence, Mass. ir į tuos pie-
tiavos prieš priešininką, kur
būtų nemieliaširdingas, jei lik-
tų pergalėtoju. Mes esame ama-
tiniai unijonistai, bet pirmiau-
sia amerikoniai, ir turėtume
sutikti šiame atsitikime ant vi-
sokių pasiaukojimų. Aš esu
žmogius ir aš variau prie
to ofiso, o taip darydamas
nepapildžiau jokio pikto."

Jonas Keras.

Talkininkai slenka pir- myn.

True translation filed with the post-
master at Boston, Mass. on Nov. 26, 1917
as required by the act of October 6, 1917

VIS VAROSI PIRMYN.

Paryžius, lapkričio 26. — Ne-
dėlioj atakoje prie Verduno
francūzai paėmė pirmą ir an-
trą vokiečių apsigynimo liniją.
Užėmė gilią tranšėją ir paė-
mė nelaisvėn 300 vokiečių.
Taip francūzų paskelbta ofi-
cialiai.

Po atkaklaus mūšio, kur pri-
eita prie susirėmimo net durtu-
vais su įvairiomis pasekmėmis,
Fieldmaršalo Haigo jėgos da-
bar laiko Bourlono miestelį
ir didesnę dalį Bourlono miš-
ko, ir vakarus nuo Cambrai.
Dabar angai turi raktą į taip
jėms pagėdaujamą geležinke-
lių centrą ir aplinkines vietas.

Angių, velių ir škotų batali-
jonai, prigelbstant raiteliais,
kurie dabar nuilpė nuo arklių,
įveikė vokiečius, kurie buvo
sutraukę šviežių rezervų — vy-
rų didelio narsumo — atsispi-
rę prieš Anglijos kariuomenės,
kurios žūt-būt pasiryžo užimti
tas pozicijas, kurios vestų prie
puolimo Cambrai, kur subėga
daug geležinkelio, ir suėda
daug vieškelio iš visų pusių.
Visi šitie keliai labai reikalin-
gi Hindenburgui.

Nuo pat atakų pradžios vo-
kiečiai neužėmė dykai nei co-
lio žemės, nes jie žinojo, jog
netekus Bourlono ir apaugusių
kalnų, jiems bus sunku užlai-
kyti Cambrai. Pirmiau kele-
tą kartų Anglijos kareiviai bu-
vo įsivare į miestelį ir mišką,
bet vokiečiai darė baisias ata-
kas ir kas sykį buvo išmušti.

Dalį dar laiko vokiečiai.

Dar šiaur-rytinėj miško da-
lyje vokiečiai laikosi, o už jų
užpakali už pusketvirtos my-
lios randasi Cambrai. Vokie-
čiai iš visų spėkų stengiasi ten
atsilaikyti, ir net išvyti ang-
lus, kurie ten apsidrūtinę.

MAŽIAU SALTŲŲ CHICAGOJ.

Pastaruoju laiku Chicagoj
užsidarė 1.100 salinių Miesto
metinės įplaukos delto suma-
žėjo ant \$1.100.000. Lapkričio
1, 1915 salinių buvo 7.152, ge-
gužio 1 šių metų buvo tik 6-
653, lapkričio 23 š. m. buvo
Prie girtųjų gūžtų sumažė-
jimo prisidėjo vėlnio išradimo
pabrangimas, sumobilizavimas
dangelio vyrų ir tt. Iš Chica-
gos armijon paimta 25.000 vy-
rų.

JEIGU noritė, kad jūsų namuose būtų sandėlis visokių ži-
nių, patarimų, tai nusipirkite didelį

LIETUVIŲ DARBININKŲ KALENDORIŲ 1918 m.

Dėkite į konvertą po kvoterį ir siųskite mums, o tuoj gau-
site tą Kalendorių. Adresas:

"DARBININKAS,"

242 W. BROADWAY,

SO. BOSTON, MASS.

True translation filed with the post-
master at Boston, Mass. on Nov. 26, 1917
as required by the act of October 6, 1917

GAL NEPAISMS.

Venecija, lapkričio 24. —
Arnotų veikimas palei Piave
vis girdisi Venecijoj. Bet pir-
moji baimė mažo skaičiaus
likusių žmonių praėjo, kada-
gi palei Piave upę italų jėgos
vis atsilaiko.

Vakar atakavo aeroplanai,
ir numesta keleta bombų. Dvi
krito į kapines arti San Marco
ir didijį kanalą, viena krito
ties geležinkelio stotim. Bė-
dies nepadarė. Dar kitos kri-
to ant kazarmių Carabinieri
ties Malstro stotim, bet mažai
tekenė.

True translation filed with the post-
master at Boston, Mass. on Nov. 26, 1917
as required by the act of October 6, 1917

SUNAIKINO SUBMARINĄ.

Washington, lapkr. 24. —
Du Amerikos laivai pagavo
submariną. Tai jo apačioje
padarė skylas ir nuskandino.
O jurininkai to submarino
buvo paimti į nelaisvę.

True translation filed with the post-
master at Boston, Mass. on Nov. 26, 1917
as required by the act of October 6, 1917

AGITACIJA UŽ LENKŲ ARMIJĄ.

Amsterdam, lapkr. 23. —
Prof. Jan Kuchaszewski, len-
kų premieras, kaip rašo Fran-
kfurter Zeitung pritaria ku-
greičiausiai sudarymui lenkų
tautinės armijos. Ir apreiškė,
jog bandymas įsteigti valdžią
arba armiją ne Lenkijoj būtų
jo ir regencijos tarybos atmes-
tas. Jisai būk pasakęs:

"Aš galiu apreiškėti, jog
lenkų konstitucija remsis. ant
tikros demokratijos, būtent
ant visuotno, lygus, tiesaus
ir slapto balsavimo."

True translation filed with the post-
master at Boston, Mass. on Nov. 26, 1917
as required by the act of October 6, 1917

RENGIA VISUOMENĖ PRIE JERUZOLIMO PUOLIMO.

Amsterdam, lapkr. 23. —
Vokietijos laikraščiai rengia
visuomenę prie puolimo Jeru-
zolimo. Norddeutsche Allge-
meine Zeitung sako, jog laiky-
tis prie vietų, "kurios neatne-
stų mums jokio karinio patogu-
mo būtų lygu bereikalingam
eikvojimui dangelio turkų ir
mūsų jėgų, ir kartu galėtų
būti didelė nuostoliai."

Po nurodymo, jog sunku nu-
siųsti sustiprinimų gynėjams
sakoma:

"Visvien Jeruzolimo aplei-
dimas, kas yra galimu daiktu,
ištikro būtų skandus neteki-
mas, atsižvelgiant į to miesto
garbingą praeitį, bet del tokio
atsitikimo jokios karinės per-
mainos nebūtų."

Nelaimė.

BOMBOS EKSPLOZIJA.

Milwaukee, Wisc. lapkričio
24. — Centralėj policijos sto-
tyje sprogo bomba. Užmušta
8 detektyvai, viena telefonistė
ir viena moteris, kuri buvo
atėjus pranešti policijai apie
vagystę. Du detektyvai tapo
sužeisti.

Tą bombą atnešė vienas ita-
las, kurs ją rado bažnyčioj.
Policijos stotyje betyrinėjant
jį sprogo. Policijoj buvo 50
kalinių. Visi išliko sveiki.

True translation filed with the post-
master at Boston, Mass. on Nov. 26, 1917
as required by the act of October 6, 1917

D'ANNUNZIO ATSI- SAUKIMAS.

Rymas, lapkr. 22 (suvalin-
ta) — Italijos poetas Gabriele
D'Annunzio išleido patriotišką
atsisaukimą į kariuomenę, ko-
vojančią palei Piave. Jis gy-
ria kariuomenę už tai, kad ji
atliko didelius darbus, užėmė
veik neprieinamus kalnus, iš-
taisė senovės romėnų kelius ir
išskrapštė priešininkus, besis-
lapstančius urvose. Bet pra-
šo apie tai pamiršti, o atmin-
ti tik kritusius lauke ir gyvu-
sus užpakalyje.

"Ar jūs girdėjote," atsi-
saulia jis, "kad upė Piave,
jau svarbiausia gysla mūsų gy-
vybių. Ji yra giliai šalies
širdyje ir jei ji bus pakirsta,
tai širdis nustos muštis.

Kiekvieną lašą priešininko
suteršė mes gavai atpirkti
paskutiniu kraujo lašu. Švie-
sa tūkstančio pergalejimo dien-
nų neverta vienos dienos gyny-
moisi.

Mes esame tikri, jog netikė-
tai ti pavasarį spurgai, išdygs
nauji sparnai iš neužgijusių
žaidžių ir jos pergalė greitai
lėks asveikinti kritusiuosius,
kurie jos lankia įvykstant. Ji
ve mus toliau, negu pirma prie
užkariavimų šimtmečiams. Te-
gyvuojia Italija!"

KĄ RAŠO APIE KALENDO- RIŲ.

Štai "Vytis" parašė apie
mūsų Kalendorių.

Gana pamatyti vieną kitą
Liet. Darb. Še-gos spaudos lei-
dinį, nenoroms imi manyti,
kad jai, minėtai Sąjungai, pla-
tinimas naudingos katalikų
spaudos labai rūpi. Duoti
stambų krovinį dvasios maisto,
gražią, brangią popierą ir pa-
dėti prieinamą kainą, gali tik
tie, kurie nesiskaito su pasi-
pelnymu, bet augščiausia sta-
to idėja.

Dabar išleistas L. Darb. Są-
jungos 1918 metams Kalendo-
rius vertas mažiausia du kartų
tieki, kiek jam yra padėta kai-
na. Raštai, jų indomumai ir
svarba lietuvių visuomenei, y-
pač darbininkų luomui, dalia
popiera ir sutvarkymu, užsi-
tarnauja vietas pas kiekvieną
lietuvi kataliką. Vietoj įvai-
rių šiukšlelių, kurias lietuvi
ligšiol su pamėgimu pirkdavo,
tegi nusiperka minėtą Kalen-
dorių, o ten ras daug ko pasi-
mokinimui ir visokių reikalin-
giausių dalykų."

Atvažiuoja ex-caro dukterė.

TATIANA PLAUKIA PER PACIFIKĄ.

New York, lapkr. 25. — P-lė
Tatiana Romanov, antroji nu-
verstojo caro Nikolajaus duk-
tė, ištruko iš Sibėrijos ir at-
kanka Amerikon. Ji atvažiuo-
ja, kaip pati vieno artimo
ex-carui asmens. Ji yra lydi-
ma vienos anglės. Žinia apie
buvusios princesos atvykimą
paskelbta Rusijos civilių žmo-
nių šelpimo komiteto.

Buvusioji princesa, dabar
pabėgėlė Tatiana, yra 20 metų
amžiaus. Iš Tobolsko per Sibe-
riją atkako į Harbiną, Man-
džurijoj, o iš ten atkako į Ja-
poniją. Iš Japonijos laivu
plaukia ar į San Francisco ar
į Vancouver.

Minėto Rusijos šelpimo ko-
miteto nariai sako, jog Tatia-
na būsianti New Yorke gruod-
žio pradžioj. Ji užsiimsianti
šelpimo reikalais.

P-lė Romanov plenuoja iš-
būti Amerike vienus metus.
Jai New Yorke esant, jog glo-
bėja bus ponis Margaret B.
Carver iš Denver. Ji dabar iš-
važiavo į Pacifiko pakraštį.
Toji globėja yra gyvenusi Pe-
trograde ir pažįsta Rusiją.

Tabskole Romanovo šeim-
ni yra duota šiek tiek lai-
svės. Dukterys galėjo lankytis
pas prietelius, bet visiems
šeimynoms nariams buvo už-
ginta išvažiuoti iš Rusijos.
Kad laisvesniu būtų galima
padaryti jų gyvenimą, tai Ta-
tiana neva išteikė už ex-caro
prietelį Fredericko. Tik ne-
daugelis težiņio kam tas bu-
vo daroma.

Tatiana nepaisanti ar jos
tėvas ar giminės atgaus sostą
ar ne. Bet jai rūpi, kad ten
susidarytų stipri demokratine
valdžia ir kad kuogreičiausia
ji būtų išgelbėta iš padaužų
socialistų valdžios. Tatiana
norinti, kad įsisteigtų Sovie-
nytos Rusijos Valstijos.

True translation filed with the post-
master at Boston, Mass. on Nov. 26, 1917
as required by the act of October 6, 1917

RUSIJOS REIKALAI.

Petrograd, lapkr. 25. —
Leon Trocki bolševikų kabine-
to užsienio reikalų ministeris,
iteikė neutralių šalių ambasa-
doriams Petrograde notas, kas
pranešama, jog valdžia pradė-
jo rūpintis pertraukti karę.
Taip oficialiai paskelbta.

Lenin paskelbė, jog Rusija
neplenuoja apie taiką skyrium
su Vokietija; ir kad manymas
būk karės pertraukimas Ru-
sijos fronte leistų vokiečiams
nugabenti dideles jėgas fran-
cūzų frontan, esąs be pama-
to, nes Rusijos valdžia prieš
pasirašant po sutartim per-
traukti karę, susinė su talki-
ninkais ir padarys tulus pa-
silūpinimus "imperialistiskoms
Francijos ir Anglijos val-
džioms ir jei tie būtų atmeti,
tai tuomi jos pasistatys atvirai
prieš norus savo žmonių."

STAIGA MIRĖ.

New Haven, Ct. lapkr. 25. —
Kun. Wm.F. Lineham tapo už-
gautas apopleksijos ir mirė St.
Raphaelo ligoninėj. Buvo 63
metų amžiaus, kunigavo 40
metų. Jis buvo dominikonų
ordeno.

GENERALIS KAPELIONAS.

Per kardinalą Gibonsą ir po-
piežiaus delegatą Washington
popiežiaus paskelbė, jog vysku-
pas Patrick J. Hayes tapo pas-
kirtu generalin kapelionu Suv.
Valstijų armijos ir laivyno.

KONFISKUOS BAŽNYČIŲ TURTUS.

Pietinės Amerikos respubli-
kų Urugvaj praleidžiamas įs-
tatymas, kuriuo bažnyčia at-
dalinama nuo valstijos ir kon-
fiskuojama bažnyčios turtai.

REMIA TALKININKUS.

Grafas Romanones, Ispani-
jos ex-premieras, Madridė
Laisvės partijos bankiete sakė,
jog Ispanija privalo prisidėti
prie talkininkų ir prigelbėti i-
veikti vokiečius. Svečių buvo
1.000 ir visi jam plojo už to-
kį užraškimą.

SUDEGĖ PALOCIUS.

Ispanijos sostinėj sudegė
Medinaceli palocius. Daug di-
delės svarbos dailės veikalų
išgelbėta.

ITALŲ FRONTE.

True translation filed with the post-
master at Boston, Mass. on Nov. 26, 1917
as required by the act of October 6, 1917

Italijos fronte gen. Diazo
kariuomenės daugiau, kaip at-
silaiko prieš bausias austro-vo-
kiečių atakas nuo ežero Garda ir
rytus iki upės Piave. Po pe-
reitos savaitės atmušimų, isi-
veržėliai po nuostolių pavare
ofensyvą į Asiago augtumas,
bet ir čia buvo italų sulauky-
ti ir nei jardo žemės nelaimė-
jo.

Ataką sekė kontr-ataka ir
be uždavimo smūgių italai dar
paėmė dvi kulkosvaidžių bata-
rejas. Susirėmimai palei Pia-
ve upę iki Adriatikos jūrės bu-
vo menki, bet vienoj vietoj, kur
priešininkas bandė pereiti pon-
toniniais tiltais, tai gynybų
armotomis buvo atmušti.

Dabar pirmu kartu po ke-
letos savaitų tylėjimo šiauri-
niam Rusijos fronte prasidėjo
veikimas. Nežiūrint į netikrą
dalykų stovį Petrograde ir ki-
tose dalyse rusai atsilaikė.
Ties Jakobstadu vokiečiai bu-
vo pradėję smarkų bombardavimą.
Rusai atsakinėjo tuo pačiu.
Pietuose ir tap-gi Ru-
munijos fronte prasidėjo vei-
kimas, veikiama iš tranšėjų ir
daroma apžvalgymai pozici-
jų.

SKAITYTOJŲ DOMAI.

Delei Padėkones Dienos
šventės, busiančios ateinantį
ketvergą, šią savaitę teišleisi-
me du "Darbininko" numerius.
Užtat atstieisimui sekantis nu-
meris bus padidintas — bus
8 puslapių. Bus jame gausus
straipsnių, žinių ir visokių
skaitymų įvairumas. Kiek-
vienas straipsnis kiekvienam
skaitytojui bus indomus.

Nors tai bus Padėkones Die-
nos numeris, bet kurkės ant
jo nemalevosime, nes del tos
paukštienos brangumo labai
retas iš lietuvių darbininkų te-
sipirks jos šit šventei. Todel
ir laikraščio nėra reikalo puoš-
ti kurke.

Padoriai švėsdami Padėko-
nės Dieną, turėsite apščiui
amgams ir malonius skaitymo
"Darbininke."

Sina iš So. Boston'o utarninkais, ketvergais ir subatomis.

Leidžia Am. Lietuvių Rymo Katalikų šv. Juozapo

Darbininkų Sąjunga.

Prenumeratos kaina:

Metams tris kartus savaitėje.....\$3.00

Šešėryje metams.....\$4.25

Subscription Rates:

Yearly.....\$3.00

6 months.....\$1.50

Foreign countries yearly.....\$4.25

"DARBININKAS"

(The Worker)

The Lithuanian tri-weekly paper.

Published every Tuesday, Thursday, and Saturday by St. Joseph's Lithuanian R.-C. Association of Labor.

"DARBININKAS"

42 W. Broadway,

South Boston, Mass.

Pažinkime jų tikslus.

Lietuviai, rodos, nebuvo ligšiol lengvatikiai. Ir todėl tik stebėtis reikia, matant, kaip mūsų socialistams pasiseka įgyti pasitikėjimą nemažo skaičiaus lietuvių.

Mes nesistebime, kad šią vasarą ir rudenį apie pusantro tūkstančio mūsų jaunikių, kad išsigelbėti nuo kariuomenės, įstojo į Socialistų Sąjungą (Zinoma, užsivylė). Sakoma yra, kad skęstantis žmogus ir šiaud ar britvos griebiasi.

Bet mes galime stebėtis iš to, kad tiek daugelis draugų sumarmėjo p. Grigaičio užstatytą bučių, (Darbininkų Tarybą, kad kai-kurie rimti lietuviai balsuoja už socialistų kandidatus rinkimuose, kad daugelis gerų lietuvių remia jų spaudą.

Tiesa, socialistai visuomet buvo guduris tuo, kad mokėjo užgrajyti ant labai suprantamų ir opių stygų: ko tik kada žmonės pajuto trukumą, ko labiausiai troško, tai socialistai iš visos širdies ir pažadėdavo ir da-gi užtikrindavo, kad tai viską tik jie suteiks, o ne kas kitas. Dabar žmonės darbininkai kenčia daug nuo karės, nuo pragyvenimo brangumo, nuo išnaudojimo kapitalistų. Štai socialistai ir pasikiša su savo dovanomis: jie, ir tik jie ir taiką pasauliui suteiks, ir darbininkų būvį pagerins, ir laisvę visiems duos, ir kapitalizmui ragus nulausią.

Bet įsijūreikime gi šiek tiek arčiau, ar mes galime sulaukti iš jų visų tų malonių.

AR PAGERINS JIE DARBININKŲ BŪVĮ?

Taip, jie pagerins būvį, bet tik savo. Gerino jie per kelias dešimtis metų darbininkų būvį Vokietijoje, susikurdė dešimtis milijonų markių, įsigijo pelningas vietas, o kada karės pradžioje kaiseris pagraše jiems (vadams) visa tai atimti, socialistai išsyk nuleido sparnus ir nuėjo į karės lauką skerti brolių darbininkų iš kitų tautų.

Ir Amerikos socialistai jau senai "gerina" darbininkų būvį. Jie eina į darbininkų uni-jas, kad jų rimtą veikimą sutrukdėtų savo kerštingomis agitacijomis, kad prisizvejojti jų tarpe narių savo organizacijoms, remėjų savo spaudai. Bet nei vieno gero streiko jie dar rimtai neprirušė ir neiš-laimėjo. Jie eina į kooperacijas, bet ir-gi del agitacijos ir užtenka pašėimininkanti soci-alistams keletą metų kokioje kooperacijoje, kaip ji žlunga.

Jau keholika metų, kaip ir mūsų socialistai "gerina" mūsų brolių darbininkų padėjimą. Bet kokios gi pasekmės? Jie prisistiege laikraščių, spaustu-vių, išleido visus kalnus šlam-štų, užlaiko visą virtinę gerai

bendrovės šėrus, rinko į popie-rinį fondą. Bet ką čia sakyti. Aišku, kad tai buvo didelis "pagerinimas" darbininkų bū-vio.

O ar-gi nebūtų pagerintas darbininkų būvis, jeigu p. Gu-giai ir kiti patektų į teisėjus ir kitokias pelningas vietas? Tuoj "Naujienos" būtų sotesnės, in-gytų stipresnį rėmėją, gautų daugiau valdiškų pagarsinimų, visokios paramos, apsaugoji-mą nuo įvairių pavojų. Ale ką čia ir sakyti. Tik aklas nema-tys to didžiausio pagerinimo būvio... tiesa, ne darbininkų, bet... "darbininkiško" laikra-šio, kurin, kaip bedugnėn dar-bininkai kiša savo šėrus, o iš kurio pelnosi socialistai bur-žuai. Ir štai dabar suprantame, kas tai yra "socialistiškai protant." P. Grigaitis savo laikraštyje vieną sykį (236 ama. No.) prasarė, kad "reikia juos išmokyti socialistiškai protanti." (Suprask vargšus darbininkus).

Žiūrėk, kad kas lieka nuo tavo stalo, niekam kitam ne-atiduotumei, kaip tik socialis-tų vadams.

Rūpinkis, kad tų vadų bū-vis būtų kogeriausiai aprūpin-tas.

Kad jie gardžiai valgytų, gražiai nešiotų ir dar ant sun-kios dieneles grašelių prisi-krantų;

Kad jie patektų į šiltas val-džios vietas;

Kad socialistų redakcijos ir spaustu-vės būtų aprūpintos skaitytojais, emėjais ir viso-kiais kostumeriais;

Kad jų laikraščių leidėjai vieni po kitų galėtų gražiau-sius namus statyties.

Jeigu tu, vargšė darbinin-ke, tuo visu rūpinsies ir tam visam dirbsi, tai Tu parodysi, kad jau moki "socialistiškai protanti."

Mes, tiesą pasakius, visai ne-sistebime, kad socialistai tik tokiu būdu "gerina" darbinin-kų būvį. Juk jie čia elgiasi nuosekliai pagal savo mokslo. Juk, anot jų, pilvo reikalai, tai ašis, aplink kurią sukėsi vi-sa žmonijos istorija, tai moto-ras, judinantis, inkvepinantis visas žmonių mintis, jausmus ir darbus. Pavartojus moks-lišką terminologiją yra tai "materijalistinės istorijos su-pratimas, "ekonomiškas de-terminizmas, "turtų koncentracija" ir tt. Ar-gi tad dvyli, kad socialistai virto didžiau-siais materijalistais, vien savo būzinis susirūpinusiais. Darbi-ninkų vargų užjausti jie nebe-gali, nes išdžiūvo jų širdys, iš-seko jų idealizmas. Jeigu jie kalba, neva su užuojauta, apie darbininkų vargus, skurdą, skriaudas, tai žinok, kad tai tik deklamacija, o ne rimta kalba, kad tai krokodilinis lie-ja ašaras, nes tuo pačiu laiku tas deklamatorius galvoja, kaip iš to vargšo darbininkelio dar sau dolerinę išlupus.

Mes net nesistebime, kada matome, kaip jų pačių laikra-šiai tarp savęs riejaus ir pjan-tasi. Pavienių kapitalistėlių leidžiamieji laikraščiai "Naujie-nos," "Keleivis" ir "Laisvė" O kodel šūnės pjaunasi, kada jiems šeimnininkas išmeta kau-lą? Socialistams kaulas, tai darbininko doleris. Tuo dole-riu jie ir negali ramiai pasida-lyti. Paklausykime, ką sako jų pačių šūlas, dėdė Baltrušai-tis "Naujoje Gadynėje": "Vi-sos šitos mūsų kovos padelkos, tai socialistiškų laikraščių iš-likimo ir pragyvenimo klausimas."

Lai darbininkai atsimena, kad ant jų yra uždėti mokes-niai, kurie turės parūpinti ge-rą pragyvenimą visiems soci-alistų vadams, redaktoriams, kalbėtojams, veikėjams, iš ko ir bus "pagerintas" darbinin-kų būvis.

Kitą kartą pakalbėsime, ar dnos mūsų socialistai taiką ir laisvę.

Atbuskime ir griebkimės geresnės tvarkos.

Beskaitant mūsų lietuviškus laikraščius, knygas ir knyge-les, o prie to dar karts nuo karto atsilankant ant gerų prakalbų, žmogus manai, kad jau visa mūsų lietuviška visuome-nė atbudus iš ilgo miego ir sal-džių sapnų, tiek kruta, tiek dirba, kad jau geriau nereik-čia. Ir tikrai, jeigu kas pa-sakytų, kad taip nėra, gautų melagio vardą. Nes jau kaip tas sakė, ir aklas gali matyti, kad lietuviai šiomis dienomis visur kruta, kaip darbščios skruzdės. Visokių Sąjungų, Susivienijimų, Organizacijų ir tt. prisitvėrė devynios galybės. Tų visų organizacijų kuopų pridėjo kiekvienoje lietuvių kolonijoje, kaip, nelyginant, grybų po gero lietaus. O tos visos kuopos ir kuopelės, ro-dos, veikia kiek gali. Viena su kita lenktiniuoja. Neapsi-leidžia. Prakalbos ant prakal-bų, vakarai ant vakarų, o su jais dainos, žaislai ir visokie pasilinksminimai. Geresnių, naudingesnių ir linkmesnių laikų, rodos, nieks jau nei ne-pagėdauja. Vienok kada tas visas tarp mūsų dedasi, nega-lima sakyti, kad jau visas vi-sur ir viskame yra geriausia-me padėjime, pagėdaujamoje tvarkoje, ir kad niekur jau nesiranda jokių kliūčių, kivir-čių ir trukdymo mūsų prakil-nių darbų, užsiėmimų ir drą-saus žengimo kasdieną pirmyn. Ne! Ir delko? U-gi delto, kad kada dauguma iš mūsų išsijuo-sė darbuojasi ir stumia gerai pradėtą darbą pirmyn, tai ne-kurie mūsų svarbūs veikėjai, užsisapnavę dienos sapnais, trukdo tą prakilnų darbą — stumia jį atgal. Jie gal to ne-mato ir nepripažįsta sau jokios kaltės. Vienok taip yra. Jei-gu taip nebūtų, tai žemiau pa-sirašes neturėtų progos apie tą rašyti. Štai kame dalys: Mets po metų visos mūsų prakilnios organizacijos turi sei-mus. Na, o per tuos seimus kas ten nėra išvilki alkšten? Koki neaiškumai, netobulu-mai ir nesupratimai neprašai-linami? Kokios ten rezoliucijos neišnešamos pagerinti visos or-ganizacijos stovį, patobulinti jos veikimo būdus; žodžiu, kad pastatyti ją ant geriausių, tvir-čiausių pamatų, pakelti ją iki augščiausio laipsnio — kad ji-jė augtų, bujotų, plėtotis, ša-kotų, žaliuotų ir žydėtų kuo-biukiausia. O prinokus, kad ji neštų visiems laimę, džiugumą ir ramybę. Prigėrę gardaus tų rezoliucijų kvapo, delegatai atstatę krutines, kiutina namo su džiugumu. Parvažiavę viską maloniai apreiškia savo kuopoms. Tos džiugiasi ir laukia apsiereikšimo prižadėtų malonumų — vaisių gerų rezoliucijų ir nutarimų.

Palaukę kiek laiko, tuoj iš-girsta per savo organą ar per kitą, kad naujoji Centro Val-dyba nesurado nieko tvarkoj — raštininkas knygy, iždinin-kas pinigų, pirmininkas ko ki-to. Senoji C. Valdyba lieka iš-peikta, naujoji išgirta. Lau-kiamą tad nuo naujosios valdy-bos ko geresnio. Bet, de-ja, praslenka mėnuo, du ir trys, o vis kaip nematyt nieko, taip nematyt. Kuopos su savo rei-kalais kreipiasi į C. Valdybą, bet jokio atsakymo negauna. Stundžia vieną laiką ir kita, in-dėje ir konvertu su krasos žen-kliu del atsakymo, bet nie-kas nei krust, nei balso. "Kur toji C. Valdyba," užsiklausia ne vienas kuopos raštininkas, "ar dar ji kur gyvuoja, ar gal kur jau kojas pakratė?" Kuopos užsisakę konstitucijų, žen-klielių jų negauna.

Žino, kad jų organizacija iš-leidžia savo mėnesinį ar dvis-vaitynį ar savaitinį organą, bet nusiuntę pinigų, jau iškalno už mėnesį, du ar tris, jų niekaip negali pamatyt. Imia mėnesį, pusantro ir du mėnesius laiko, pakol sulaukia tų, ko senai tik-ėjosi. Nariai nekantrauja, ne-

rimsta. Išėję iš kantrybės rū-šiai užklausia kuopos valdy-bos: "kas yra?" Gauna atsa-kymą: "Nežinan. Su C. Val-dyba negalima susirašyt. Ma-tomai visi užimti griovimu se-mos tvarkos, o statymu nau-jos."

Per vieną, kitą susirinkimą kuopos viršininkai dar šiaip taip ir savę ir kitus nurašina, o po tam jau meta viską. Sa-vo darbą kitam palieka. Val-dybai mainanties, mainosi ir kitos aplinkybės. Kuopa ne-auga, bet nyksta. Visų jėgos nusilpnėja, viskas pradeda džiūti iš pašaknų. Visi Seimo nutarimai, rezoliucijos, priža-dėjimai nueina niekais. Kodel taip stojas? Todėl, kad tų prakilnų organizacijų galvos — Centų Valdybos — neprisilai-ko jokios geistinos tvarkos. O kada organizacijos galva ne-tvarkoje, tada negalima tikė-ties, kad jos kūnas būtų tvar-koje. Gerai būtų, kad C. Val-dybos atmintų, kad Tvarka y-ra Danguas pirma tiesa, o ne-tvarka yra pragaro močiutė. Kas yra seimų nutarta, tą reik pasistengti kuogreičiausia iš-pildyt. Kas yra reikalinga del organizacijų gerovės, tą reik visad turėti. Ką kuopos užsi-sako, tą reik joms kuogreičiausia prisijust; o reikalaujant atsakymo, nereik jo pavydėti. Būtinai prižiūrėt reikia, kad organas išeitų kas kartą pas-tvirtu laiku ir dieną — nevė-luotų. (Skaitytū nemazda sve-timantūšų laikraščių, bet ne-galiu sakyti, kad nors vienas iš kada kada nors suvėluotų. Ateina vis ant laiko. O mūsų lietuvi-ki laikraščiai — išėmus tik ke-letą — tai jau beveik niekad neateina paskirtu laiku.) Mums tad, žodžiu sakant, reikia vi-sur, visada ir viskame tikros tvarkos. Tame dalyke matyt mes toli gražu atsilikę nuo pa-žangesnių svetimantūšų. Kuogreičiau mes prieisime prie ge-resnės tvarkos, tuo greičiau pradėsime eiti sparciai pirmyn. Be tvarkos nėra pažangos, o be pažangos mes nestovime ant vietos, bet einame atgal, ir taip patys kenkiame gerovei savo organizacijų. Aišku kiek-vienam, kad taip ilgai negali būti, jeigu nenorime būti pa-tys sau niekadėjais. Užsiėmi-mas kitais prakilniais darbais neištesina nei vieno. Kiek-vienas pažemęs organizacijos vadeles į savo rankas, turi vi-supirmianis pasirūpinti, kad atlikus savo priederystę kas-link organizacijos, o paskui jei galima griebtis ir kitų prakil-nių darbų.

Žodžiai: "Atbuskime ir grieb-kimės geresnės tvarkos" tiks abelnei visoms mūsų organiza-cijų C. Valdyboms, bet ypatin-gai nekurioms. Tos kažkuri-os C. V. iškart gal kiek susigra-dins, o paskui supyks už iškė-limą alkšten minėtos betvar-kės. Bet užtikrinu, jeigu vienos C. V. rimtai persikaitys viršm-nėta straispni, tai turės pris-pažinti prie savo kaltybės. Že-miau pasirašes turėjo reikalus su beveik kiekvienu mūsų or-ganizacijų C. V. ir tik persi-tekines, kad betvarke tarp jų gimdo daug nemalonių kuop-os ir kenkia mūsų organiza-cijoms, buvo priverstas mėgi-ni atsiekti tikslą viešai per lai-kraščius, kurio negalėjo at-siekti ypatikiai per laiškus. Ką čia parašiau, tai tiesa, nors nemylintiesios tiesos ji nepa-tiks. Mylintys tiesą pasakys, kad jau senai reikėjo kam nors išdrįsti ir pasakyti tą tiesą. Ir tikrai, jeigu mes tą tiesą pa-mylėsime ir pagal jos praša-linsime iš savo tarpo betvarkė, o įvesime tikrai geistingą tvar-ką, tai užtikrinu, kad ateityje ant seimų neturėsime tiek už-metinėjimų, skundų ir kitų priekabių nuo kiekvienos kuop-os delegatų. Viskame bus su-tikimas ir ramybė.

Užtad, kas gyvas atbuski-

me ir griebkimės geresnės tvarkos, o jos džiuginandis pasekmės bus visiems labai ma-lonios.

U. S. D.

VIESAS PRANEŠIMAS.

Gerbiameji: —

Meldžiū patalpinti "Darbi-ninke" mano pranešimą vi-suomenei, kad 18-tą dieną rug-pjūčio 1917 m. visą "Drango" redakciją perdaviau jos sekre-torui. Direktorių prašomos ne-skelbiau to fakto viešai, bet dabar aplinkybės mane ver-čia pranešti, kad po 18-tos rug-pjūčio dienos tik už tuos "Drango" straipsnius teinu atsakomybę, po kuriais yra padėtas mano parašas.

Su tikra pagarba

Kun. Pr. Bučys.

929 Erie Ave,
Sheboygan, Wisc.
22 Lapkričio 1917.

O TEMPORA, O MORES!

Skaitydamas "Darbininką," patėmijau keletą sykių M. Pet-rausko tai vienur, tai kitur rengiamus koncertus, lošimus, kuriuose labai tankiai daly-vauja Seranton'o šv. Juozapo lietuvių katalikų parapijos var-gonininkas. P-as A. Sodei-ka. Sakytum kas čia įdo-maus... Juk tai mūsų tautos dailė-menas. Taip, tai taip. Ar jau negalima katalikų pa-rapijos vargonininkui dalyvan-ti koncerte, kurį rengia žmo-gus kitokių pažiūrų. Na, sa-kykite, kad jis būtų ir ne lie-tuvius. Žiūrint kaip į dailę kiekvienas sutiks, kad tas gal būtų prakilus darbas. Bet at-sižvelgiant į dvasią visų tų p. M. Petrausko rengiamų vaka-rų, turim patėmyti, kad katali-kų parapijos vargonininkui neturėtų būti vietos ten, kur laike koncerto yra platinami baurūs šlamštai, kaip tai at-sitiko Clevelande, — visokie "Kardai," "Keleiviai" etc. Kaip čia galima sunderiti dai-lę su purvynu? Manding pa-našūs p. Petrausko koncertuo-se atsitikimai neprimintumė. Tuom tarpu, kuomet katalikai rengia, kaip antai pereiną 4 d. liepos šių metų lietuvių dieną, naudai nukentėjusiųjų mūsų tautiečių šioj baisioj karėj, tai tas pats vargonininkas atsis-a-ko jame dalyvauti, nes tos dienos komitetas negali sutikti ant jo eariškų reikalavimų. Mazko, ką pats nedalyvavo, bet yra prirodymai kad prie-singai da dirbo, ypač pareika-lavo sugrąžinimo gaidų nuo Pittston'o vargonininko, kurios buvo reikalingos tos dienos koncertui. Mat, vargšas manė atsiimsias gaidas, bus keblu-mai su koncertu. Gaidos, tei-sybė, buvo sugrąžintos; bet nežiūrint to, koncertas vis-gi įvyko ir pavyko, ir lietuvių diena atnešė gryno pelno apie aštuoniolika šimtų dolerių. Pa-sirodo, kad Seranton'o katali-kų lietuvių parapijos vargoni-ninkui daugiau rūpi laisvamau-jų koncertai, negu lietuvių katalikų Tėvynės labai rengia-mosios dienos ir koncertai.

O Tempora o mores! Kas-žin kaip žiūri į tai tojo vargonin-niko klebonas!.

Kaimynas.

TAUTOS IZDO VALDYBA.

PIRMININKAS —

Kun. F. Kemėsis,
3230 Auburn Ave.,
Chicago, Ill.

PIRM. PAGELB. —

Kun. J. J. Kaulakis,
324 Wharthen Str.,
Philadelphia, Pa.

RAŠTININKAS —

L. Šimutis,
3230 Auburn Ave.,
Chicago, Ill.

IZDININKAS —

Kun. S. J. Čepanonis,
318 So. Fourth Str.,
Homestead, Pa.

IZDO GLOBEJAS —

Kun. F. Jakšys,
421 Cleveland Ave.,
Harrison, N. J.

SUSIVAŽIAVIMAS.

Lietuvos Vyčių Conn. Aps-krickio 6-sis susivažiavimas į-vyks 6 d. sausio 1918 m., Wa-terbury, Conn. Sesijos prasi-dės 1 val. po pietų šv. Juoza-po parapijos svetainėje po No. 49 Congress Ave. Visos Ap-skrickio kuopos teiksities išrink-ti atstovus į šį susivažiavimą, mes turime daug svarbių daly-kų įvykinti, kaip tai suorga-nizuoti naujas Liet. Vyčių kp., kur jų dar nėra, sustiprinti sil-pnesnes ir kitus naudingus darbus del jaunomėd.

Be to turime apkalbėti kaip geriaus galėtume pasidarbuo-ti abelname lietuvių apšvietos reikale.

Visi atstovai privalo turėti savo kuopos palindinimus, su parašu kuopos valdybos ir dvis-kojo vadovo, nesant gi lie-tuvio kunigo užtenka kuopos valdybos parašo.

Conn. L. V. apskr. rašt.

K. P. Gibirka,

P. S. Labai geistina, kad ats-tovai su savim atsivežtų ir mo-kestis už savo kuopas į apskri-čio išdą už pereinų ir ateinan-čius metus. Kurios kuopos ne-užsimokės už 1917 metus, tai skaitysis suspenduotomis aps-krityje ir laike VI-ojo apskri-čio suvažiavimo tų kuopų dele-gatai neturės balso.

K. Č.

WATERBURY, CONN.

Vyčių veikimas.

Mūsų jaunimas nenuilstan-čiai veikia. Lapkričio 21 d. L. Vyčių 7 kp. parengė vaka-rą su įvairiu programu.

Pirmiausia mergaičių cho-ras sudainavo keletą dainelių. Paskui duetas iš P. Dulkės ir B. Digrio dainavo "Baltoji Ju-ra" ir Solo J. Bružas "Mano Dainutės." Po tam buvo at-losta dviejų atidengimų persta-tymas "Linksmos Dienos."

Visi savo užduotis atliko ge-rai, nors ir taip nesitiekėjom, nes viskas buvo padaryta trumpam laike. Veikalas bu-vo pamągintas su žaislais, šo-kiais ir dainomis.

Tarpe vaidinimo padekle-mavo eiles "Saulė" mažas vai-kutis P. Zailskutis, jis visuo-mes visus užganėdina savo eilėmis. Ant pabaigos mažas burelis merginų ir vaikų su-dainavo "Varpas gaudžia."

Tuom ir užsibaigė vakaras. Svetainė buvo pilnutė žmonių. Lapkričio 28 d. (tą vakarą prieš Dėkavonės dieną) Vyčiai atvaidins "Tarp Dilgelių Ro-žės." Pelnas skiriamas Tau-tos Fondui.

Brooklyno Maziukė.

DETROIT, MICH.

"Nepasisekė Marytei" scenoj. Lapkričio 18 d. Liet. Vyčių (Sv. Jurgio parap.) jaunųjų choras, rengė puikų teatrą ir koncertą. Pirmiausia p. Al. Aleksandravičius pasakė trum-pą prakalbėlę. Paskui vai-dinta veikalas: "Nepasisekė Marytei," deklamavo p-lė B. Jaugutė, dainavo choras.

Viskas labai gerai nusisekė, geriau negu buvo tikimasi nuo jaunųjų Vyčių.

Bet pirmiausia priminsiu, kad Detroito lietuvių privalo džiugtis, kad sulaukė tokio darbštus vedėjo p. Aleksan-dravičiaus, kuris nenuilstan-čiai darbuojasi bažnyčios, jau-nimo ir tautos naudai. Po vi-sako buvo blaivus bufetas, kur dirbo mažieji Vyčiai, ir šo-kiai. Svetainė buvo pilnutė publikos, net ir daug turėjo stovėti. Pelną padarė pusėti-nai. Iš to Vyčiai paaukavo \$50.00 naujai bažnyčiai.

Andrė.

CIOERO, ILL.

Šv. Kazimiero Lietuvių Kny-gyno Dr-ja turės savo prie-metinį susirinkimą gruodžio 4 d. utarninke 7:30 val. vak. šv. Antano o parapijos svetainė. Kviečiami visi nariai atsilan-kyti, nes yra daug svarbių rei-kalų, tap-gi ir valdyba bus ren-kama ant sekančių 1918 m. Kviečiama ir nauji nariai.

J. N.

Mūsų kareiviai.

JONAS L. PETRAUSKAS

LDS. Centro išdininkas, L. D. S. 1-mos kuopos pirmininkas ir daugelio kitų So. Bostono katalikiškų draugijų narys ir uolus veikėjas katalikų visuomenės dirvoje. Dėdės. Samo pašauktas, dabar tarnauja kariuomenėje Camp Devens'e, Ayer, Mass.

LIETUVIŲ KAREIVIŲ PASITARIMAI.

Camp Dix, N. J.

Infirmary Mess-Hall, 310 Infantry lapkričio 11 dieną įvyko lietuvių kareivių susirinkimas, kuriame tartasi, kaip surasti būdus susižinti su visais lietuviams kareiviams, esančiais Camp Dix'e ir vėliau juos paraginti prie Lietuvos reikalų paremimo.

Šiame susirinkime labai daug reikalų apkalbėta, kurie bus lietuviams kareiviams naudingi. Po susirinkimo atsisveikino su tais draugais, kurie išvažiavo į Camp Gordon, Ga. Jie pradžioje mums iš tenai parašyti ir pranešti, kaip jiems tenai sekis. Taip-gi tarėsi ten sudaryti lietuvių kareivių draugijėlę, jei bus galima.

Pereitą savaitę į Camp Gordon išvažiavo: J. Orlaitis, P. Martinka, S. Aniskaitis, S. Dumbrauskas, I. Matulis, M. Stelmukas, J. Šeštokas, P. Kučinskis, A. Balaišis, K. Simaitis, J. Kotkanskas ir keli kiti, kurių vardų dar negavan.

Susirinkimo valdyba buvo sekanti: Jonas Yotautas, pirm. Co. A. 301 Infantry; Aleksandras Ropa, vice-pirm., Machine Gun Co. 312 Infantry; V. Vaškevičius, raštin., Reg. Sen. Det. 310th Infantry; 2-ras rašt. Jonas Zableckas, Co. B. 312 Infantry.

Nutarta dar, kad valdyba laikytų susirinkimą sekančios sėdros vakarą ir apkalbėtų apie rengimą lietuvių kareivių vakarienės ir apie kitus naudingus dalykus.

LITERATISKAS KAREIVIŲ RATESIS.

Amerikos lietuvių kareivių literatiskasis Ratesis, susidedantis iš lietuvių kareivių Camp Dix'o, laikė savo susirinkimą sėdros, lapkričio 14 dieną. Svarstyta apie reikalingumą lietuviams kareiviams literatūros, apie vakarienės surengimą ir kitus dalykus.

Išrinkta komisija vakaro rengimo reikalų susižinti su Philadelphia's žymesniais lietuvių veikėjais, kurie galėtų priglobti tam darbui.

Nutarta atsiųskti į L. K. G. Dr.-ją, kad jina prisiųstų kareiviams knygų ir laikraščių. Taip-gi tapo išrinkta komitetas kitų lietuvių kareivių susižinimui Camp Dix'e.

Am. Liet. Kar. Lit. Ratesis.

PRASO DVASIAI MAISTO.

Amerikos Lietuvių Kareivių Literatiskio Ratesio susirinkime, kuris įvyko lapkričio 14 dieną Camp Dix'e, nutarta atsiųskti į Lietuvos Ka-

reivių Globojimo Draugiją literatūros reikale. Išnešta tuo reikalu sekanti rezoliucija:

"Mes Amerikos lietuviai, kurie šiandien esame Camp Dix'e šaukiamės į Amerikos lietuvių visuomenę per Lietuvos Kareivių Globojimo Draugiją, prašydami mūsų dvasiai maisto. Prisiųskite mums lietuviškų laikraščių ir knygų."

Komitetas.

CAMP GRANT, ROCKFORD, ILL.

Nežinau kodel, bet apie Rockfordo kareivius mažai rašoma laikraščiuose. Kaip aš patyriau čia randasi nemažas lietuvių kareivių būrelis. Vienoje tik mūsų kompanijoje buvom net 48, iš kurių 32 jau išvežė lapkričio 7 dieną į Texas. Būdavo, kaip sueinam visi į būrį, padainuojam, pasijuokiam, laikas kaip matai ir prabėgo.

Dabar vieni išvažiavo į Texas kitus išskirstė į kitas kompanijas, tai pasilikom tik keli. Likusių pavardes galima sužinoti, jei kas norėtų (Labai prašome visų lietuvių kareivių vardus ir pavardes, taip-gi antrašius prisiųsti "Darbininkui" Red.).

Prie progos čia išreiškiu dar savo padėką Lietuvos Vyčių 4-tos kuopos nariams už parengimą išleistuvių. Draugams siunčiu nuoširdžiausius linkėjimus.

Daug iš mūsų jaunimo labai susirūpinę mūsų gyvenimu. Vieni sako, kad prastai ir mažai valgyti duoda, kiti speliuoja, kad kareiviai per daug suvaržyti. Tas netiesa. Kuris neapsnūdęs, prašmatnus, tam niekur nėra sunku.

K. Mikšis.

JUOZAS B. ŠALŪNAS

Buvęs LDS. Centro vice-pirmininkas, Vyčių ex-sekretorius ir uolus veikėjas Amerikos lietuvių jaunimo dirvoje. Waterbury, Conn. lietuvių gyvenime J. B. Šalūnas buvo viso katalikų veikimo širdis. Tarnauja Dėdei Samui Camp Devens'e, Ayer, Mass. Reikia dar pažymėti kad kareivis Juozas yra gabus kalbėtojas.

CAMP GORDON ATLANTA GEORGIA.

Lietuvių kareivių dang yra. Lietuvių kareivių pas mus vėl daugiau atvažiuo. Kiekvieną dieną sueiname, o tas linksmas, kurias man prisimint išalinan draugams.

Labai mums malonu, kad galime sueti į krūvą ir apie mus kiti nepamiršta.

Dažnai lankome bažnyčią, kuri yra įrengta Knights of Columbus name. Buvo apsilankę ir Y. M. C. A., kur protestonai melsties sueina, bet nedaug jų ten buvo. Į katalikų pamaldas labai daug sueina. Laikoma kiekvieną nedėdienį po keturias ar penkias minutes 7, 8, 9 ir 10 val. iš ryto. Žmonių į bažnyčią kaip priei-

na, tai stačiam vietoj negalima surasti. Rodos, visi žmonės yra katalikai, o socialitų tarsi visai nebėra.

Mišparai būna 3 val. po pietų. Bažnytelė gražiai atrodo. Dailus altorius, gėlėmis išpuoštas, vargonai, giesmės žmogaus ūpą kelia.

ALBINAS ARMAKAVIČIUS.

L. D. S. 4-tos kuopos ir kitų katalikiškų Athol, Mass. draugijų narys. Karštas lietuvis ir patrijotas. Būdamas dabar kariuomenėje atidžiai tēmią lietuvių veikimą, o taip-gi daug gražių žinučių parašo "Darbininkui" iš lietuvių kareivių gyvenimo.

Tarnauja Camp Gordon, Atlanta, Georgia.

Kunigų atvažiuoja net trys. Išpažinties einame subatoj, nedėlioj prie Dievo stalo.

Gražių ir įspūdingų pamokslų tenka išgirsti. Nelabai senai bažnyčioje paveikslus nuėmė. Kaip bus pataisyti, pasisųsi ir Tamstoms pasižiūrėti, kaip kareiviai meldžiasi.

Yra lietuvių kareivių tarpe ir kitokių nuomonių ir pažiūrų žmonių, bet, reikia tikėtis, jie naujosio gyvenimo aplinkybėse pasitaisys.

Netrukus Knights of Columbus name bus surengtas koncertas. Žada atvažiuoti iš Atlanta, Ga. vaikų ir merginų artistų, taip-pat muzikantų. Bus labai didelė pramoga. Kiekvieną dieną į savo Camp tūkstančiais susilaukiame naujų svečių-kareivių. Gyvenimas mūsų plaukia paprastai, kaip kareivių.

Sveikinu draugus Atholietis ir visus Amerikos lietuvių linkėdamas jiems visiems kuogeriausiu gyvenime pasekmių.

Lietuviai kareivis
Albinas Armakavičius.

LIETUVIAI KAREIVIAI CAMP GORDON'E.

Atlanta, Ga.

1. Albinas Armakavičius.
2. Vladas Klimavičius.
3. Jonas Mockelis.
4. Martinas Plitnikas.
5. Jonas Šiumbrins.
6. Vincas Šeškinskas.
7. Jurgis Kašis.
8. Antanas Rekus.
9. Kazimieras Mikšis.
10. Feliksas Padelskis.
11. Antanas Grigas.
12. Jonas Dankšis.
13. Antanas Urbanavičius.
14. Jurgis Poderis.
15. Jonas Tamošauskas.
16. Juozas Žukionekas.
17. Juozas Valinčius.
18. Antanas Kedošis.
19. Jonas Kaulakis.
20. Justinas Juška.
21. Kazimieras Višgaitis.
22. Jurgis Krikščionas.
23. Matas Skribulis.
24. Antanas V. Burdiliškas.
25. Juozas Kodravičius.
26. Juozas Stasiulevičius.
27. Jurgis Laubičius.
28. Bernardas Kalėda.
29. Stentas Švagždys.
30. Antanas Mažinkevičius.
31. Mikolas Žikanekas.
32. Juozas Valinčius.
33. Petras M. Mangalis.
34. Konstantas Grigaliūnas.

35. Antanas Vailikonis.
36. Jonas Mikalonis.
Vardus lietuvių kareivių mums prisuntė Albinas Armakavičius. Už jo trisus ir pasidarbavimą jam tariame nuoširdų ačiū.

IS LIETUVIŲ KAREIVIŲ GYVENIMO.

Fort Wood, N. Y.

Senai rengiasi Tamstoms nors trumpą laikutį pabiežti, aprašant apie savo likimą. Bet persimainius gyvenimo aplinkybėmis, laukiam kad ūpas pasitaisyty. Ir šiek-tiek mintis sukoncentravęs, nors paviršutiniai — aprašysiu apie savo, kaip kareivio, gyvenimą.

Dar prieš pašaukimą į kariuomenę, pasitaikė man patirti, jog profesionaliai fotografai yra reikalingi kariuomenėje prie Signal Corps." Bet kadangi jau buvau priskirtas prie "Engineers Corps" ir "drafto" palietam, buvo man sunku kitą vietą sau pasirinkti. Ir "Local Board", neleidodo daryti. /Tai-gi teko ir man visa ko patirti.

Negaliu praleisti nepamiršęs apie "Local Board" komisiją, kuri susidėjo iš čekų. Man pradėjus jų prašyti, kad pagalbėtų man patekti į "Signal Corps Photographie Division", jie man atsakė: "Pervėlu, lauk dienos, kada būsi pašauktas į tokią organizaciją, (Engineers), kurioje visi šio distrikto vyrai eis. Nesinori tau su "seveliu" ir "pikiu" kasti trenčius... tai niekis... pasirasi."

Pasiūniau aplikaciją į Washingtoną, prašant paskyrimo į minėtą vietą.

Gavęs prielankų atsakymą ir pažadėjimą, nieko nelaukdamas, jau pasidodu pats liuosanoriui, nelaukiant kol būsiu pašauktas.

Ir dabar, jau man turint iš Washingtono dokumentus, vėl "Local Board" ėmė man kliudyti ir neduoti transportacijos popierių.

VINCAS VAŠKEVIČIUS.

Newarko lietuvių gyvenime Vinc. Vaškevičius buvo visuomet tarpininku tarp lietuvių ir anglų visuomenės; anglų spandoje atkartotinai aiškino apie lietuvių ir jų veikimą ir daug žmonių žvilgsniu lietuviams pagelbėjo. Į kariuomenę patekęs, nemustoją Lietuvai dirbęs ir prie kiekvienos progos už lietuvių reikalą balsą kelia.

Tarnauja Camp Dix'e, N. J.

Tuo reikalu prisiėjo važiuoti į Camp Grant, Rockford, Ill. Major'as Madison of the Field Signal Battalion tą visą reikalą pasiėmė į savo rankas ir po savaitės jau traukin (pats vienas) į Camp Grant. Tai buvo spalio 15 d.

Tuojuo emiam ieškoti lietuvių toj pačioj organizacijoj. Minėta organizacija susidėjo iš 3 kompanijų (suvis 400 ypatų). Per 3 savaites laiko neteko patirti čia nei vieno lietuvi. Daugiausia amerikoniai; keletas lenkų, čekų, vienas žydėlis ir du graikai.

Gyvenimo aplinkybės buvo labai geros. Valgis geras, ir jo užtektinai. Mūsų visai ma-

žai; karabino netenka nešioti. Užtat vidų prisieidavo mokinties telegrafikos sistemos su sinešimuose "wig-wa" su karūnėmis.

Fotografams tą pramokus, lapkričio 5 d. apleidom šią vietą. 9 iš mūsų važiuom į New Yorką. Kitas būrelis važiuo kitur. Kaip ilgai čia būsiu (Bedloe's Island) arba ant salos, kur randasi "Statue of Liberty" nežinau, tačiau su prantu, jog neišai, nes iš čia siųs mus į "aviation corps." Čia pasirodo gyvenimo aplinkybės daug geresnės. Valgis poniškas ir jo užtektinai kiek tik nori. Tik tiek nesmagu, kad prisieina miegoti palatkoje. Truputį šaltoka.

Čia atvažiuojęs, nieko nelaukdamas patefonuavau į "Garsą." Tą pačią dieną atvažiuo mane atlinkyti pp. P. Mulevičius, J. Kaupas ir K. Pakštas.

Labai buvo smagu su pažįtamuliais, o kartu su buvusiais darbo draugais pasimatyti ir pasižvelgti. Kadangi buvo vakarienis laikas, su svečiais nuėjom vakarieniauti, prie kareiviško stalo. Po vakarienei nuvažiuom į miestą, pasukim į "Garsą," o sulaukus sušatos vakaro, su p. Kaupu labai smagiai ir linksmai tą vakarą ir sekantį nedėdienį praleidome. Nusivėžė teatrą; nedėlios rytą su P. Mulevičium nuėjom bažnyčion pasimelsti, o taip-gi pagiedoti prie choro. (Kun. Remeikos par.).

Jau teko keletą dienų su mieliais draugais smagiai ir linksmai laiką praleisti.

Nežinau net kaip jiems už tai atdekuoti, kur važiuom, kur ejom, neleidom man nei vieno cento praleisti. Drįstu ir jiems to paties palinkėti; jei kada papultų į panašias aplinkybes, tad lai ir juos jų pažįstami arba draugai taip maloniai priima. Taip-gi taru nuoširdų ačiū ponams Krušinskams ir Bendoravičiams už labai svetingą manęs priėmimą.

Dabar nors porą eilučių apie kitokius kariuomenėje patirtus įspūdžius.

Esant Camp Grant'e teko pergyventi ir labai nemalonių valandų. Jaunimas, patekęs į kariuomenę greit persiima "kareivišku" gyvenimu. Nepaiso ant nieko. Kaikurie liuosą laiką niekais praleidžia, bet didžiama liuosą laiką praleidžia naudingai-dorai. Nedėlios dienomis eina bažnyčion, kurias steigia "Knights of Columbus," skaito knygas, laikraščius, rašinėja laiškus savo tėvams, giminiams, draugams.

Teko ir su daugeliu lietuvių susieiti kitose kariuomenės šakose. Pastebėjau jų tipą labai mpuolusį. Jei tenai beveik apiešti. Apart drangų aplankymo, nuo lietuvių visuomenės jokios paramos neturi. Ne-gauna jokio dvasios sustiprinančio maisto. Nepastebėjau nei vieno lietuviško laikraščio. O jeigu ir gauna kas, tai retėnybė. Atvažiuoja nedėliomis lenkų kunigas ir kitų tautų, o lietuvių kunigo atsilankymo neteko girdėti. Ar jau taip prasikaltę lietuvių jaunimas, patekęs į kariuomenę, kad apie jų likimą pamiršo visi ir jais nei kiek nesirūpina. Liūdnas apsiereikšimas.

Girdėjau, jog "Darbininkas" lietuviams kareiviams šiek tiek rūpinasi. Net tuo tikslu susitvėrė ir drangija. Dieve padėk jai pasiekti kiekvieną lietuvių kareivį ir sustiprinti jo dvasią.

Žmogus pats į vargą nepatekęs, jo nepažįsta. Tačiau negalin sakyti, kad Sv. Valtis kariuomenėje vyrai vargą kenčia. Ne, Duok Dieve, kad taip ir visada būtų. Bet reikia atsiminti, jog šioji nauja gyvenimo aplinkybė, ypatingai lietuvių nemokanti anglų kalbos, apsupkima. Tai-gi savajai visuomenei privalėtų rūpėti savieji broliai. Sudrįtinai jų dvasiją, pakelti jų ūpą. Juk grįšime kada, gal vėl tarp savųjų gyvensime... gal būsim naudingais savai tautai.

Veikimas.

Šiaip daug turime darbo visai.

A. Prečinskas, sar, bet mažai veikėjų turim.

Kas girdėti lietuvių kolonijose.

NEWARK, N. J.

Kalbėjo p. K. Pakštas.

Sekmadienyje lapkr. 18 d. 2-rą val. po pietų įvyko prakalbos, surengtos Tautos Fondo 1-mo skyr.

Kalbėjo p. K. Pakštas iš Brooklyn, N. Y. Per dvi valandas išaiškino daug dalykų iš dabartinės politikos, ir kokią viltį mes lietuviai turim turėti kas link laisvės mūsų tėvynės.

P. Pakštas kalba labai aiškiai, ir priimamai kiekvienam ir mažai apsišvietusiam. Žmonių prisirinko pilna Sv. Jurgio dr-jos svetainė, net sėdynių visiems nepriteko.

Apkalbėjus Lietuvos vergus, ir paraginūs kuodaugiau siai tempti visas jėgas, kad tik išgelbėjus Lietuvą nuo bado, ir kad iškovojus jai laisvę pradėjo kreipti savo kalbą link reikalingumo aukų; ir apreiškė, jog dabar Tautos Fondas paskelbęs bei atidengęs "Kaledinį Fondą" ir paaikavusieji nemažiau \$5.00 gaus Diplomus su paveiksiais Sv. Tėvo Benedikto XV ir Zemačių vyskupo Karevičiaus.

Po tokiam paaiškinimui atsirado nemažai tokių, kurie apleidė svetainę, bet kaip pasirodė, kad tik tie išvaikščiojo, kurie niekad ir niekur neaukoja. O mylintieji savo tėvynę Lietuvą pasiliko ir gausiai aukas klojo.

Perėjus per svetainę, ir pradėjus išdavinti diplomus rods išslyko pasirodė nedaugiau, bet, rods užsimanę sumušti apielinkes kolonijas ir vėl išnaujo pradėjo aukoti, ir tol atsirado aukotojų kolei neišsibaigę diplomai.

Aukų surinkta viso \$256.42. Knygelių "Keliu Lietu-von" parduota už \$8.75.

Užsirašiusieji mokėti mėnesines duokles \$2.10.

Tai-gi viso newarkiečiai davė tą dieną \$267.27.

Čia reikia patėmyt, kad geriausia Lietuvą myli ir jai aukas duoda tik tikintieji katalikai; o kuris tik jau šiek tiek svyruoja, tai labai ačiū, kad nors kvoteruką išmeta, o daug tokių radosi, kad nei to nedavė, o ką jau bešnekėti apie pametusius tikėjimą.

Kiek patėmijau, tai tarp visų aukavusių po penkinę ir viršaus galima rasti, kad pusę jų Lietuvos Vyčių nariai. O ant jų nesykį nešvariai atsiliepa net tulį katalikai, žinoma tie, kurie prisiklanso žaunų patvirkusių laisvamanių, o neskaito katalikiškų laikraščių.

Taipgi reikia nepamiršti ir tulų gerasirdžių merginų, ir iš jų, tos daugiausia auکوjo tautos reikalams, kurios dangiausia prisirišę prie tikėjimo. Tarp jų reikia paminėti panelės Strungitės, kurios netik ant bažnyčios aukoja dešimtimis ir šimtinėmis, bet ir ant kitų labdarinių dalykų nesigaili aukų.

Tai-gi iš šių sykių tarp kitų aukotojų matome ir panelių Strungitūčių Petrutės, Lizutės ir Anelės vardus, ir visos nemažiau penkinės aukojo.

Uktai, kurie sako, jogei katalikai nesirūpina tautos ateicia tie arba nežino, arba piktai meluoja.

Išvažiuoję klebonas.

Sekmadienyje 18 d. lapkričio išgirdome bažnyčioje iš paties mūsų gerb. klebono kun. J. Dobužinsko, jog jis mus parapiją apleidžia, delei nesveikatos ir kitokių aplinkybių.

Tas mums labai liūdna, nes visų gerų katalikų mylimas. Paskalai eina būk ateisias kun. Budrevičius, tiesa kun. Budrevičius kiek girdima yra labai rimtas kunigėlis, čia gimęs ir augęs.

Veikimas.

Šiaip daug turime darbo visai.

Tuli ir karę išėjo, tuli aptingo, kiti vėl nežinia ko rodos pučiasi ir nēr kas dirba.

Dar su vyrais šiaip taip, bet merginos tai jau labai atlyžo; tarpe visų veikusių seniaus merginų, galima pilnai veikiančią pripažinti p-lę B. Vaškevičiūtę, kuri nieko nepaisydama dirba nuo širdies. Tai-gi stokit ir kitos darban prie p-lės Vaškevičiūtės!

Vijurkas.

DETROIT, MICH.

Liet. Vyčių 79-tos kuopos susirinkimas įvyko lapkričio 14 d., Sv. Jurgio svetainėje. Susirinkimą atidarė vice-pirm. P. Gervilis. P. Aleksandravičius paaikšino, kad visi Vyčiai privalėtų dalyvauti prie apvaikščiojimo pašventinimo naujos Sv. Jurgio bažnyčios lapkričio 29 d. Paaikšino, kad jaunimas privalo laikytis vienybėje prie Vyčių laike apvaikščiojimo; paaikšino, kad pirmiausia eis dvi mažos Vy-tės su Amerikoniška Veliava, paskui dvi mažos mergaitės su Lietuviška Veliava su Vyčių ženklų, paskui jas eis mažieji Vyčiai. Toliau seks dvi mergaitės iš didesniųjų taipgi su Lietuvos Veliava ir Vyčių ženklų, paskui kiti Vyčiai.

Po to p. Al. Aleksandravičius patarė Vyčiams nešioti po baltą rožę ant krūtinės kaip ženklas jaunystės. Ponia Gaugininkė pradžioje nupirkti rožes.

Paskiaus buvo kalbama apie busiantį parapijinį bazarą ir surinktus daiktus, buvo inėšta, kad reikalinga raštininkas surašymui daiktų ir tam išrinkta p-lė Kvietinskaitė. Po tam p. Aleksandravičius paaikšino, kad apleidžia mūsų kuopą veiklus narys ir maršalka p. Grigaliauskas, taipgi apleidžia p. Budrevičius. Jie paaikšti Dėdės Samo armijon. Su jais atsisveikino visi liūdnai. Buvo inėsimas, kad Kaledin laikė Vyčiai nepamirštų savo drangų Vyčių, kurie yra kariuomenėje ir kad nupirktų savo dovanas sudėję į vieną ir nusiųstų į lagerius.

Žibutė.

L. R. K. FEDERACIJOS CENTRO VALDYBA:

PIRMININKAS:
Kun. J. Ambotas,
53 Capital Ave.
Hartford, Conn.

PIRM. PAGELB. —
J. Greblunas,
425 Paca Str.,
Baltimore, Md.

RASTININKAS —
Kun. F. Kemėšis,
3230 Auburn Ave.,
Chicago, Ill.

IŽDININKAS —
Kun. V. Matulaitis,
Sacred Heart Rectory,
P. O. Silver Creek,
New Philadelphia, Pa.

IŽDO GLOBEJAI —
A. Bajoriūtė,
723 W. Saratoga Str.,
Baltimore, Md.

J. Tumasonis,
320 First Ave.,
Homestead, Pa.

MIRTIS.

Gal neboli jai tas laikas, Kad ateis mirtis, Kad siela, tas Dievo vaikas, Tėvyškėn mums kirs.

Ten, Pramžian Begalinio Mylima jina,

Laimė iš paties šaltinio — Sems san amžinai...

Jog tiesa, tai protas mato, Nedega širdis!

Laimės ji dar nesuprato, Kuri jai nušvis!

Taip ji myli žemės purvą, Skursta čia liuosai!

Rodosi, apieist tą urvą Ji nenor visai...

Dieve brangus, Dieve mano, Širdi Tu apvieški!

Kur jos laimė teikiamoji Jos geismus palieski...

M. Vaitkus.

